

ПОРТФОЛІО



Прізвище, ім'я, по батькові	Гавриленко Тетяна Леонідівна
Посада, місце роботи	головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В.О.Сухомлинського
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор
ORCID	ORCID 0000-0001-9412-5805
Профіль ученого в Google Академії	https://scholar.google.com.ua/citations?user=GiW_HTgAAAAJ&hl=uk
Сторінка автора в Електронній бібліотеці НАПН України	https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==0413==0430==0432==0440==0438==043B==0435==043D==043A==043E=3A==0422==0435==0442==044F==043D==0430_==041B==0435==043E==043D==0456==0434==0456==0432==043D==0430=3A=3A.html

Додаткові відомості

Освіта	Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т. Г. Шевченка (1996)
Основні етапи трудової діяльності	2020 р. – старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського; 1999 р. – науковий співробітник, асистент, старший викладач, доцент, професор кафедри соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка; 1995–1998 рр. – вчитель ЗЗСО № 32 м. Чернігова.
Теми дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня (захищених)	Проблеми дидактики початкової школи в Україні кінця ХІХ – початку ХХ ст. (2004); Розвиток початкової освіти в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) (2019).
Громадська діяльність	членкиня HES, ISCHE, Української асоціації дослідників освіти

Наукові інтереси:

педагогіка, історія освіти, методологія історико-педагогічних досліджень, педагогічне джерелознавство, біографістика.

Перелік продукції:

Монографії (одноосібні, колективні)

Гавриленко Т. Л. Розвиток початкової освіти в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ століття: історико-педагогічний аспект : монографія / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; за ред. Л. Д. Березівської. Київ : Фенікс, 2019. 384 с., 36 с. дод.
Havrylenko T. L. The development of primary education in Ukraine in the context of experimental

studies of Ukrainian teachers (mid 60's – first half of 80-ies of the XXth century) : Chapter 1. *Innovations in education* : monograph / Havrylenko T., Grevtsova I., Zaytseva O., Ovsyanitskaya L. ; ed. by L. Shlossman. Vienna, 2016. Vol. 9. P. 3–19.

Посібники (одноосібні, колективні)

Березівська, Л. Д., Гавриленко, Т. Л., Міхно, О. П., Сухомлинська, О. В., Тарнавська, С. В., Дурдас, А. П., Деревянко, Т. М., Середа, Х. В., Бойко, О. А. (2022). *Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): хрестоматія*. Вінниця: ТВОРИ.

<https://lib.iitta.gov.ua/731413/1/%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%B7%20%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D1%83%20%281991%E2%80%932017%29%20ISBN%20978-617-552-136-6.pdf>

Гавриленко, Т. (ред.) (2021). *Компаративістика в дошкільній та початковій освіті: навчальний посібник*. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проекти (1991–2017) : хрестоматія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л. та ін.; наук. ред.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д.]. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 526 с.

Інше

Марія Монтессорі (1870–1952): біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л., Дурдас А. П., Лапаєнко С. В., Якобчук Н. О., Павленко Т. С., Демида Є. Ф. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Електрон. вид. Вінниця: ТВОРИ, 2025. 354 с. (Серія «Видатні педагоги світу»; вип. 13).

Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014) : наук.-доп. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т педагогіки ; уклад.: Л. Д. Березівська, Т. Л. Гавриленко, Л. М. Заліток та ін. Київ : Ін-т педагогіки НАПН України, 2016. 450 с.

Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних

Гавриленко Т. Методологічні орієнтири дослідження сучасної історії початкової освіти в Україні. <i>Науковий збірник Українського Вільного Університету</i> . 2025. Т. 26. С. 158-175.	Index Copernicus
Havrylenko, T. (2023). Intra-School Differentiation in Primary Education of Ukraine (1975-1990s): Achievements and Disappointments in a Historical Perspective. <i>Ricerche di Pedagogia e Didattica</i> , 18(1).	Scopus
Havrylenko T. European experience of professional training of primary school teachers. <i>AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research</i> , 2021, Vol. 11, Iss. 1, Spec. Iss. XVI, p. 115-122. (співавт.: Ivanova D., Kosharna N, Upatova I., Denys O.)	Web of Science
Havrylenko T. Primary Education in Ukraine. History and European Priorities. <i>Revista Românească pentru Educație Multidimensională</i> . 2021. Vol. 13, Issue 4. P. 652-668. (співавт.: Doroshenko T., Vykhreshch V., Hurkova T., Vykov I., Zenchenko T.) DOI https://doi.org/10.18662/rrem/13.4/503	Web of Science; EBSCO; ERIH+; Google Scholar; Index Copernicus; Ideas RePeC; Econpapers; Socionet; CEEOL; Ulrich ProQuest; Cabell, Journalseek; Scipio;

	Philpapers; SHERPA/RoMEO repositories; KVK; WorldCat; CrossRef; CrossCheck
Гавриленко Т. Л. Модернізація змісту початкової освіти у контексті розроблення освітніх стандартів в Україні (1996–2001). <i>Освітній дискурс</i> : зб. наук. пр. / голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ “Науково-інформаційне агентство “Наука-технології-інформація”, 2021. Вип. 30 (1). С. 46-59. DOI 10.33930/ed.2019.5007.30(1)-5	Index Copernicus, Research Bible, Crossref, EBSCO
Гавриленко Т. Л. Соціальний захист школярів в Україні: ретроспективний аналіз. <i>Освітній дискурс</i> : зб. наук. пр. / голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ “Науково-інформаційне агентство “Наука-технології-інформація”, 2021. Вип. 32 (4). С. 53-62. DOI 10.33930/ed.2019.5007.32(4)-6	Index Copernicus, Research Bible, Crossref, EBSCO
Havrylenko T. Current trends in inclusive primary school. <i>Revista Tempos e Espaços em Educação</i> . 2020. V. 30, n.32, p. 1-20. (співавт.: Samoiova I., Kozynets O., Popadych O., Bondarenko Yu.)	Web of Science
Гавриленко Т. Л. Принцип полікультурності у організації толерантного освітнього простору українського дошкільця. <i>Науковий вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. Педагогічні науки / Ун-т імені Альфреда Нобеля. Дніпро, 2020. Вип. 1 (19). С. 101-106. (співавт.: Г. М. Розлуцька, М. О. Сокол) (0,6 д.арк.)</i>	Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus
Гавриленко Т. Л. Тенденції розвитку підручникотворення в початковій освіті в перше десятиліття державної незалежності України (1991–2001). <i>Освітній дискурс. Педагогічні науки</i> : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2020. Вип. 10. С. 38–49. (співавт. Г. М. Розлуцька)	Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus
Гавриленко Т. Л. Організаційні трансформації системи початкової освіти в перше десятиліття державної незалежності України (1991–2001). <i>Освітній дискурс. Гуманітарні науки</i> : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2019. Вип. 10. С. 59–83.	Index Copernicus
Гавриленко Т. Л. Новації в освітньому процесі початкової школи в Україні (1991–2001 рр.). <i>Освітній дискурс. Педагогічні науки</i> : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2018. Вип. 9. С. 42–57.	Index Copernicus
Havrylenko T. L. Preparatory classes as a form of preschool education in Ukraine during the Soviet Period (the 1920s – 1980s): the main stages of their development. <i>History of Education & Children's Literature</i> . 2018. Vol. 13, № 2. P. 133–145	Scopus, Web of Science
Havrylenko T. L. The Development of the Content of Primary Education in Ukraine during the Period of Revival of the National School (1991–2001). <i>Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology</i> . 2016. Vol. 4, Iss. 79. P. 26–29	Index Copernicus
Havrylenko T. L. The Development of Primary Education in Soviet Ukraine in the mid 60's – early 80's of the 20 th Century. Organizational Aspect. <i>Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna</i> . Krakow. 2016. № 1. P. 179–192.	BazHum, Polska Bibliografia Naukowa
Havrylenko T. L. Tendencies of primary education development in Ukraine during the period of emergence of democratic changes in social life (1984–1991). <i>European Journal of Education and Applied Psychology</i> . 2015. № 4. P. 33–36.	Index Copernicus

Havrylenko T. L. Leveling classes as a form of individualization of studies of pupils at primary school in Ukraine (the second half of the seventies – the eighties of the 20th century). *European science review*. 2014. № 7/8. P. 37–40.

Index Copernicus

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Дурдас, А., Гавриленко, Maria Montessori's Pedagogical Legacy (1870–1952): Linguistic and Cultural Contexts. *Науково-педагогічні студії*. 2025. №9. С. 70-79.
2. Гавриленко, Т. (2023). Лео Кестенберг «Музична педагогіка та культивування музики» («Musikerziehung und Musikpflege»): прочитання українською. *New Inception*, 1-2 (11-12), 56–70. 1,6 д.арк. <https://doi.org/10.58407/NI.23.1-2.5>
3. Yanchenko, T., Havrylenko, T., Pershukova, O. (2022). Modern Scientific Approaches to Future Doctors of Philosophy Training (Educational and Scientific Programm «General Pedagogy and History of Pedagogy»). *New Inception*, 1-2(7-8), 30-43. <https://newinception.com.ua/index.php/newinception/article/view/70>
4. Демченко, О., Гавриленко, Т. Коваль, Т., Стахова, І. (2022). Розвиток творчих здібностей студентів під час вивчення історії педагогіки у контексті підготовки до роботи з обдарованими дітьми (Entwicklung kreativer Fähigkeiten von Studierenden während des Studiums der Geschichte der Pädagogik im Rahmen der Vorbereitung auf die Arbeit mit hochbegabten Kindern). *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 47(1), 36-52. <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/259974>
5. Гавриленко Т. Л. Організація освітнього процесу в початковій школі у період реформування загальної середньої освіти в Україні (1954–1964). *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка* / гол. ред. М. О. Носко. Чернігів, 2021. № 12 (168). С. 294-301. DOI: 10.5281/zenodo.4769517
6. *Гавриленко Т. Л. Методологічні засади дослідження розвитку початкової освіти в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ ст.* *New Inception: науковий журнал / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.* Чернігів, 2021. № 3-4 (5-6).
7. Гавриленко Т. Л. Конструювання змісту початкової освіти на нових методологічних і дидактичних принципах у період відродження національної школи в Україні (1991–1996). *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум»: Серія: Педагогічні науки / Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка.* Чернігів, 2020. Вип. 8 (164). С. 278-285. (співавт. Л. М. Кузьомко)
8. Гавриленко Т. Л. В. О. Сухомлинський про формування творчої особистості молодшого школяра. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка.* Кіровоград, 2013. Вип. 123, т. 1. С. 133–136.
9. Гавриленко Т. Л. Генеза початкової освіти в Україні (1958–2001 роки): історіографія питання. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.* Луганськ, 2012. № 19, ч. 1. С. 260–268.
10. Гавриленко Т. Л. Державна політика щодо організації початкової освіти в Українській РСР (1964–1984 рр.). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка.* Чернігів, 2014. Вип. 120. С. 92–96.
11. Гавриленко Т. Л. Дискусія українських освітян щодо модернізації змісту початкової освіти у 1958–1959 рр. *Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Слов'ян. держ. пед. ун-т. Слов'янськ, 2013. Вип. 65. С. 213–225.*
12. Гавриленко Т. Л. Експериментальні дослідження у галузі початкової освіти в Українській РСР (середина 60-х – перша половина 80-х рр. ХХ ст.). *Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Слов'ян. держ. пед. ун-т. Слов'янськ, 2014. Вип. 70, ч. 2. С. 85–97.*
13. Гавриленко Т. Л. Експериментальні дослідження українських учених у галузі початкової освіти: класи вирівнювання (1975–1982 рр.). *Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. Хмельницький, 2015.*

- Вип. 18. С. 47–52.
14. Гавриленко Т. Л. Організація початкової освіти в Українській РСР у 1954–1964 рр. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2014. Вип. 117. С. 302–308.
 15. Гавриленко Т. Л. Початкова освіта в УРСР у повоєнні роки: організація та зміст. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2012. Вип. 104, т. 1. С. 67–72.
 16. Гавриленко Т. Л. Ретроспективний аналіз діяльності підготовчих класів як форми передшкільної освіти в Україні у радянську добу (20-ті – 80-ті рр. ХХ ст.). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2014. Вип. 122. С. 45–51.
 17. Гавриленко Т. Л. Ретроспективний аналіз розвитку змісту початкової освіти в Радянській Україні у 1984–1991 рр. *Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. /* Слов'ян. держ. пед. ун-т. Слов'янськ, 2015. Вип. 74. С. 115–126.
 18. Гавриленко Т. Л. Реформування змісту початкової освіти в Українській РСР у 60-х – на початку 70-х рр. ХХ ст.: причини, хід, наслідки. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2014. Вип. 119. С. 35–39.
 19. Гавриленко Т. Л. Розвиток початкової освіти в Україні в середині 80-х – на початку 90-х рр. ХХ ст.: організаційний аспект. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна : зб. наук. пр. /* Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2016. Вип. 31. С. 194–209.
 20. Гавриленко Т. Л. Розвиток початкової освіти в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: джерельна основа дослідження. *Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. /* Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. Хмельницький, 2013. Вип. 15. С. 123–128.
 21. Гавриленко Т. Л. Розвиток початкової освіти в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. як історико-педагогічна проблема. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки /* Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2012. № 15, ч. 1. С. 234–240.
 22. Гавриленко Т. Л. Становлення змісту початкової освіти в Україні в 30-х – на початку 50-х рр. ХХ ст. *Вісник Інституту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія : зб. наук. пр. /* Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2012. Вип. 25. С. 80–86.
 23. Гавриленко Т. Л. Тенденції розвитку початкової освіти в УСРР у 1920-х роках. *Історико-педагогічний альманах /* Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань, 2012. № 2. С. 133–136.
 24. Гавриленко Т. Л. Трансформація змісту початкової освіти в Україні наприкінці 80-х – на початку 90-х рр. ХХ ст. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2015. Вип. 130. С. 89–95.
 25. Гавриленко Т. Л. Трансформація змісту початкової освіти в Українській РСР у період структурної перебудови початкової ланки школи (друга половина 60-х – перша половина 80-х рр. ХХ ст.). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія : зб. наук. пр. /* Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2014. Вип. 42, ч. 2. С. 106–112.
 26. Гавриленко Т. Л. Уніфікація початкової освіти в Україні у 1930-х роках. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки /* Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2012. Вип. 101. С. 67–72.

Інші праці

Гавриленко Т.Л. Образ Марії Монтесорі у сучасному кінематографі. *Актуальні проблеми науки та освіти в умовах сучасних викликів: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції /*

Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (м. Дніпро, 9 листопада 2025 р.). Research Europe, 2025. С. 23-25.

Berezivska L., Havrylenko T., Fridrikh A. Nature and School Gardens as a Learning and Educational Environment in Ukrainian Educational Institutions (Late 19th – Early 21st Century): presentation for the report at the Intern. conf. on the historical and contemporary use of the natural environment and school gardens for education «Nature as a teacher», June 19–20, 2025, Prague, Czech Republic. Електронна бібліотека НАПН України. Київ, 2025.

Havrylenko T., Natsiuk M. The Pedagogical Phenomenon of Vasyl Suhkomlynskyi's The School of Joy. Teachers and Teaching. History on the move: International Congress ISCHE 46, July 8-11, 2025, Lille, France.
https://www.conftool.org/ische46/index.php?page=showAbstract&form_id=520&show_abstract=1

Гавриленко Т., Пономаренко Л. Лариса Дмитрівна Березівська. Служіння істині й історії. *Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець*: біобібліогр. довід. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Демида Є. Ф., Деревянко Т. М., Павленко Т. С., Серета Х. В.; наук. ред. Пономаренко Л. О.]. Електрон. вид. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 311 с. https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/09/Berezivska_L.D.Index-2025.pdf

Березівська Л., Гавриленко Т. Історію освіти вивчають в усіх університетах закордоння. *Освіта і суспільство*. 2025. 4 (85). С. 10-11.

Гавриленко, Т. (2024). Лео Кестенберг (1882-1962): штрихи до біографічного портрета німецького музичного педагога. В: *Мистецтво, мистецька та позашкільна освіта: історія, теорія, практика, перспективи взаємодії*: зб. матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29-30.11.2023, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава: ПНПУ, 77-80.

Гавриленко Т. (2024). Український вільний університет як центр збереження національної ідентичності українських дітей-біженців в умовах російсько-української війни. *Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики* : зб. матеріалів ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 13 трав. 2024 р. Вінниця : ТВОРИ, 20-23.

Havrylenko, T. (2023). Primary education content reforming in Ukraine under the conditions of the state independence revival (1991-2001). In: *Science of XXI century: development, main theories and achievements: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference*, June 30, 2023. Helsinki, Republic of Finland: European Scientific Platform, 144. 0,1 д.арк.
[https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/30.06.2023?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=SCIENTIA_Konferenc%D1%96ja_%7C_Status : opubl%D1%96kovano&utm_content=1362478232](https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/30.06.2023?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=SCIENTIA_Konferenc%D1%96ja_%7C_Status%3A_opubl%D1%96kovano&utm_content=1362478232)

Havrylenko, T. (2023). Soviet Policy of Russification: Its Influence on School Education in Ukraine in 50s – 80s of 20th Century. In: *European Conference on Educational Research 2023 'The Value of Diversity in Education and Educational Research'*, 22-25.08.2023, University of Glasgow, United Kingdom. 0,3 д.арк.
https://www.conftool.com/ecer2023/index.php?page=browseSessions&form_session=3642

Havrylenko, T. (2023). The Ukrainian Free University as a Center for Ukrainian Emigration National Identity Preserving (1921–2023). In: *Senses, Emotions and Experience in the History of Education*': Book of Abstracts of the Annual Conference History of Education Society UK, 17-19.11.2023, University of Sheffield, United Kingdom. 0,1 д.арк.
<https://sites.google.com/sheffield.ac.uk/hes-uk-conference-2023/book-of-abstracts?authuser=0>

Гавриленко, Т. (2023). Збереження національної ідентичності в українських дітей та молоді у Німеччині: історія та сьогодення. In: *Erzwungene Migration im 21. Jahrhundert: Herausforderungen, Werte, Reflexionen*. Internationalen Wissenschaftlichen Symposium 1-3.12.2023, Universität Augsburg, Deutschland: Eine Sammlung von Zusammenfassungen von Berichten. Augsburg, 272-274.

Гавриленко, Т.Л. (2022). Педагогічна спадщина Лео Кестенберг (1882-1962) у студіях зарубіжних науковців: джерела дослідження. In: *Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі*: матеріали VII Всеукраїнського науково-методологічного семінару з історії освіти, 20 травня. Вінниця: Твори, 16-17. <http://dnpb.gov.ua/wp->

[content/uploads/2022/06/Pedagogical biography and biography-2022.pdf](https://www.ische.org/wp-content/uploads/2022/06/Pedagogical_biography_and_biography-2022.pdf)

Havrylenko, T. (2022). Intra-School Differentiation in Primary Education of Ukraine: Achievements and Disappointments. In: *Histories of Educational Technologies: Cultural and Social Dimensions of Pedagogical Objects*: Book of Abstract the International Conference ISCHE 43, August 31 – September 3. Pensa MultiMedia Editore s.r.l., c. Milan, Italy, 141-143. <https://www.ische.org/wp-content/uploads/2023/01/Book-of-Abstract-ISCHE-43-rev.pdf>

Гавриленко, Т. (2022). Діяльність німецького фонду «Вектор» щодо підтримки досліджень українських науковців в умовах війни. In: *Formation of innovative potential of world science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference*, December 23. Tel Aviv, State of Israel: European Scientific Platform, 129-130. [file:///C:/Users/a.borodai/Downloads/24-53-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/a.borodai/Downloads/24-53-PB%20(1).pdf)

Гавриленко Т. Л. VI Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи». *Вісник НАПН України*. 2021. Т. 3. № 2. (включено до міжнародних наукометричних баз Crossref, [Open Ukrainian Citation Index](#), [OUCI](#), [Unpaywall](#), [Directory of Open Access Scholarly Resources](#), [ROAD](#), [OCLC WorldCat](#)) doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-17-4

Гавриленко Т. Л. Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень. *Педагогічна газета України*. 2021. № 3(283). С. 3.

Гавриленко Т. Л. Стандартизація як провідна тенденція розвитку змісту початкової освіти в перше десятиліття незалежності України (1996 – 2001). *Роль інновацій як чинника розвитку освітнього простору*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 26 берез. 2021 р. Дніпро: Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 6–8.

Гавриленко Т. Л. Поняттєво-категорійний апарат дослідження розвитку початкової освіти в Україні другої половини ХХ – початку ХХ ст. *Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. С. 12-14.

Гавриленко Т. Л. Стандартизація як провідна тенденція розвитку змісту загальної середньої освіти в Україні (1991 – 2017): джерелознавчий аналіз. *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України* : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 21 грудня 2021 р., Київ / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. С. 15-18.

Havrylenko T. Methodological principles of the research of the primary education development in Ukraine in the second half of the 20th – at the beginning of the 21st centuries. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference, Oxford, December 10, 2021. Oxford-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021. Vol. 3. P. 12-13. DOI 10.36074/logos-10.12.2021.v3.02

Гавриленко Т. Л. Принципи початкової освіти у контексті шкільної реформи в Україні 1954–1964 рр. *New Inception*: науковий журнал / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка; голов. ред. С. І. Стрілець. Чернігів, 2020. № 1. С. 60-71. (співавт. Г. М. Розлуцька)

Гавриленко Т. Л. Історія початкової освіти в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ ст. у дослідницькому полі науковців доби незалежності. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії*: зб. тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю / ред. кол.: Топузов О.М., Сисоєва С.О., Дічек Н.П., Култаєва М.Д. та ін.; 20 травня 2020 р., м. Київ, Інститут педагогіки НАПН України. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2020. С. 25-27.

Гавриленко Т. Л. Структурно-змістові трансформації початкової освіти в Радянській Україні у 1964-1984 рр. *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи*: матеріали III-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Ніжин, 23 жовтня 2020 р. / за заг.

ред. Т. М. Турчин, упоряд. Т.В.Гордієнко. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2020. С. 34-36.

Гавриленко Т. Л. Реформування змісту початкової освіти в незалежній Україні: історіографічна база дослідження. *Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки»*: матеріали звітної науково-практичної конференції, 22 грудня 2020 р., м. Київ, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020.

Гавриленко Т. Л. Лариса Дмитрівна Березівська: біографічний нарис. *Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець* : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020. С. 12-24. (співавт. Л. І. Страйгородська)

Гавриленко Т. Л. Внутрішньошкільна диференціація у початковій освіті: вітчизняний досвід (70-ті – 90-ті рр. ХХ ст.). *Диференціація у шкільній освіті: історичний досвід і сучасні технології* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 16 трав. 2018 р., м. Київ / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2018. С. 11–14.

Гавриленко Т. Л. Джерельна база дослідження розвитку початкової освіти в Україні (1991–2001). *Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 16 трав. 2018 р. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2018. С. 30–32.

Гавриленко Т. Л. Дискусія українських освітян щодо організації та змісту початкової освіти в контексті перебудови школи (1958–1959 рр.). *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2013 р.* / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2013. С. 28–29.

Гавриленко Т. Л. До питання підготовки вчителів початкової школи в Україні: історико-педагогічний аспект. *Традиції та інновації у підготовці вчителя початкової школи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 11–13 жовт. 2012 р. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань, 2012. С. 19–22.

Гавриленко Т. Л. До питання про зовнішню покласну диференціацію в початковій освіті в Україні (70-ті – 90-ті рр. ХХ ст.). *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. Дню початкової освіти, м. Ніжин, 20–21 жовт. 2016 р. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин, 2016. С. 30–32.

Гавриленко Т. Л. Експериментальне дослідження щодо переходу до трирічної початкової освіти в Українській РСР (1963–1966 рр.). *1025-річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи* : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. Київ, 2014. С. 206–212.

Гавриленко Т. Л. Зміст початкової освіти в контексті реформування школи в УРСР (1954–1964 рр.). *Цілі та результати освітніх реформ: українсько-польський діалог* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 трав. 2013 р., м. Київ / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка та ін. Київ, 2013. С. 62–69.

Гавриленко Т. Л. Класи вирівнювання як форма подолання неуспішності учнів початкових класів в Українській РСР (друга половина 70-х – 80-ті рр. ХХ ст.). *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2014 р.* / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2014. С. 54–55.

Гавриленко Т. Л. Нові тенденції розвитку змісту початкової освіти в Україні у період відродження національної школи (1991–1996 рр.). *Актуальні проблеми початкової освіти та інклюзивного навчання* : зб. тез III Міжнар. наук.-практ. конф. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2018. С. 12–14.

Гавриленко Т. Л. Образ Батьківщини в підручниках з читання для молодших школярів у період відродження національної школи в Україні (90-ті рр. ХХ ст.). *Українські педагоги про національно-патріотичне виховання* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. Київ, 2016. С. 56–57. URL: http://dnpb.gov.ua/wpcontent/uploads/2016/08/_ЗБІРНИК-ОСТАТОЧНИЙ.pdf (дата звернення: 05.02.2019).

Гавриленко Т. Л. Особливості розвитку початкової освіти в Українській РСР (30-ті рр. XX ст.). *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2012 р.* : наук. вид. / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2013. С. 55–56.

Гавриленко Т. Л. Підготовчі класи як форма передшкільної освіти в Україні в Радянську добу: основні періоди та тенденції розвитку. *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 р.* / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2015. С. 39–40.

Гавриленко Т. Л. Подолання неуспішності молодших школярів засобами фізичного виховання у спадщині В. О. Сухомлинського. *Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту* : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. читаннях в м. Донецьку, 11–12 жовт. 2012 р. : у 4 т. / Донец. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. Донецьк, 2012. Т. 4. С. 59–62.

Гавриленко Т. Л. Початкова освіта зарубіжжя на сторінках журналу «Початкова школа» (1969–1991 рр.). *Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти* : зб. тез і анот. матеріалів XIV Всеукр. іст.-пед. наук.-практ. конф. / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ, 2014. С. 54–55.

Гавриленко Т. Л. С. О. Сірополко про нову українську початкову школу. *Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 17 трав. 2017 р. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. Київ, 2017. С. 66–68.

Гавриленко Т. Л. Структурно-змістові трансформації в початковій освіті в Українській РСР (друга половина 60-х – початок 70-х рр. XX ст.). *Методичний вісник Науково-дослідницької лабораторії дидактики початкової освіти* : матеріали Міжнар. Інтернет-конф. «Дидактика початкової школи: реалізація технологічного та компетентнісного підходів», м. Миколаїв, 10 квіт. 2015 р. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв, 2015. Вип. 1. С. 27–30.

Гавриленко Т. Л. Сутність поняття «початкова освіта»: історико-педагогічний контекст. *Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень* : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 25 жовт. 2017 р. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2017. С. 12–14.

Гавриленко Т. Л. Трансформації в організації та змісті підготовки вчителів початкових класів в Україні в період відродження національної системи освіти (90-ті рр. XX ст.). *Ідея університету у Європейському і національному вимірах: традиції, сьогодення, перспективи* : зб. тез наук.-практ. конф. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2016. С. 17–18.

Гавриленко Т. Л. Цілі, цінності та принципи початкової освіти в перше десятиліття незалежної України (1991–2001). *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., присвяч. Дню початкової освіти, м. Ніжин, 19 жовт. 2018 р. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин, 2018. С. 43–45.

Гавриленко Т. Л., Кузьомко Л. М. Формування здоров'язбережувального середовища в Новій українській початковій школі у вимірах педагогіки Василя Сухомлинського. *Актуальні проблеми науки та освіти* : зб. матеріалів Круглого столу «Соціальна педагогіка Василя Сухомлинського», присвяч. 100-річчю з дня народж. Василя Сухомлинського / Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. С. 10–13.

Havrylenko T. L. Differentiation of education in primary school in Ukraine during the period of democratic change in educational industry (mid 80's – early 90's of XX century). *Actual aspects of pedagogy and psychology of elementary education* : materials of the international scientific conference on April 18–19, 2016. Prague, 2016. P. 8–13.

Havrylenko T. L. Tendencies in the development of the content of primary education in Ukraine in the first half of 1990s. *3rd International Conference «Role of nonmaterial factors in ensuring the social and psychological condition of a society»* : Conference Proceedings, October 29, 2015 / Scope Academic House. Sheffield, UK, 2015. P. 40–43.

Havrylenko T. L., Kuziemko L. M. Psychological and Pedagogical Researches in the Sphere of Primary Education in Ukraine (the 60s of the 20th century). *European Conference on Education and Applied Psychology : 4th International scientific conference, October 14, 2014 / «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH. Vienna, 2014. P. 21–26.*

Havrylenko T. L., Kuziomko L. M. Formation of Healthcare Environment in Primary School in the Context of V. O. Sukhomlynskyi's Pedagogical Ideas. *Purposes, tasks and values of education in modern conditions : materials of the II international scientific conference on October 13–14, 2015 / Vědecko vydavatelské centrum «Sociosféra-CZ» et al. Prague, 2015. P. 80–83.*